

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER KONFERANSI 2006 DİYARBAKIR ÇALIŞTAYI Sunuş Özetleri

Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Örnekleri
Abdullah Büyükyıldız - TTKB, Eğitim-Öğretim ve Program Dairesi

İlköğretim 6 - 8. sınıflarda okutulacak olan Teknoloji ve Tasarım dersinin öğretim yaklaşımları, programda yer alan kuşaklar, odak noktaları ve program etkinlikleri tanıtılacak, Teknoloji ve Tasarım dersinin getirdiği yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ve uygulama esasları anlatılacaktır. Sınıf içi etkinliklerde kullanılmak üzere programda yer alan “Bilim İnsanlarının Biyografileri”, “Yaratıcı Düşünceyi Uyaran Yöntem ve Teknikler” ile “Tasarım ve Buluş Hikâyeleri”nin etkinliklerle olan ilişkisi açıklanacaktır.

Eğitimde Demokrasi ve Haklar
Bayram Müjde - Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Toplam Kalite Yönetimi Proje Uzmanı

Çalışmanın amacı toplumun her kesiminde insan haklarına saygılı ve demokratik bir yaşam kültürü oluşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Üretken Süreçler, Etkili Sonuçlar: Portfolyo Sistemine Geçiş
Erim Koçyiğit - Terakki Vakfı Özel Şişli Terakki İlköğretim Okulu (Levent Şubesi)

Günümüzde öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alındığı, yaşam becerilerinin geliştirildiği, süreç değerlendirmenin kullanıldığı öğrenme ortamları önem kazanmaktadır. 2004 - 2005 öğretim yılında MEB'in yeni öğretim programlarının pilot uygulamalarına başlaması da, yeni programın gereklerinin farkında ve bunları gerçekleştirebilen öğretmenlerin yetiştirilmesini gerekli kılmıştır. Bu nedenle, 2004 - 2005 öğretim yılı öncesi seminer döneminde, Performans Görevi ve Süreç Değerlendirme semineri gerçekleştirilmiştir. Sonra öğretmenleri sürece katmak, üretkenliklerini desteklemek ve geliştirmek için Ölçme Değerlendirme Birimi'nin yönetiminde atölye çalışmalarına başlanmıştır. Çalışmalar; alternatif ölçme araçları, portfolyo, rubrik gibi çeşitli konularda teorik bilgilendirmeleri ve uygulamaları da kapsamaktadır.

Zaman Yönetimi
Feray Dayı - Yönetim Danışmanı

Çalışmanın amacı toplantılarda, derslerde ve günlük yaşamda zamanın etkin ve verimli kullanılmasını sağlamaktır. Kısıtlı zamanlarda işlenmek istenen konuyu dışına sapmadan sürenin olumlu kullanılmasına yardımcı olmaktır.

WINPEACE Barış Eğitimi Kitabı: Barış Bireyde Başlar
Jennifer Sertel - Özel Amerikan Robert Lisesi

WINPEACE öğretmen el kitabının kısa bir sunumu yapılacaktır. Bu kitap, öğretmenlerin sınıfta uygulayacağı etkinlikleri içerir, özellikle Türkiye'de kullanılmak üzere hazırlanmış olup İstanbul'da Robert Lisesinde ve MEF Okullarında pilot program olarak uygulanmıştır. Sunuşta şu sorular da ele alınacaktır: Barış eğitimi nedir? Neden gereklidir? WINPEACE Barış Kitabında neler vardır? Pilot program nasıl uygulanmıştır? Öğrenciler ve öğretmenler bu programı nasıl karşılamıştır? Programı uygulamak için ne tür bir eğitim gereklidir?

Öğrencilere Nasıl Günlük Tutturabiliriz? *Kenan Erođlu - Vehbi Koç İlköğretim Okulu*

“Bir varmııııı, bir yokmuuuıı... Şehrin birinde, bir grup öğrenci 90 yıl önce, cephe gerisinde (yaşanmış olması muhtemel) bir olayı canlandırmaya karar vermiş. Canlandırmada bulunan “vali” karakteri, tüm yaşananları gece olunca, sıkıntı içinde günlüğüne yazmış. Günler günleri kovalamış ve canlandırmayı yapan grubun dışında kalan öğrenciler, bir araştırma için kütüphaneye gittiklerinde, çok uzun zaman önce yazıldığına inandıkları, önünde Türkçe açıklaması olan Osmanlıca kaleme alınmış bir günlüğe rastlamışlaaar...” diye özetlenebilecek çalışmayla, aynı sınıfta bulunan ve proje sonuna kadar birbirlerinin çalışmalarından haberi olmayan öğrencilerin, “günlüğün” neden ve nasıl tutulması gerektiğini, yaparak yaşayarak, kendi günlük yazma çalışmalarını değerlendirerek anlamaları sağlandı. Yapılan tüm çalışmalar, film formatında hazırlanan “Bir Günlüğün Yolculuđu” isimli CD’de de bir araya getirildi.

Başlangıcından Cumhuriyete Diyarbakır Eğitim Tarihine Genel Bir Bakış *Mehmet Şimşek - Şair Sırrı Hanım İlköğretim Okulu Müdür Yardımcısı*

Bu çalışmada eğitim kurumlarının, Cumhuriyet öncesi sahip oldukları yapı ve içeriklerinin, Diyarbakır şehir merkezindeki yansımaları incelenirken, başlangıcından Osmanlı İmparatorluğu’na, buradan da Tanzimat ve sonrasına şekillendirilmeye çalışılan yeni eğitim - öğretim anlayışının kurumlara yansımaları ortaya konmaya çalışılacaktır.

Diyarbakır şehir merkezi tarihsel süreç içerisinde çevresi için öğretim kurumları açısından adeta bir cazibe merkezi olma durumunda iken, geçen süreçte bu özelliğini diğer alanlarda olduğu gibi kurumsal eğitim alanında da yitirmektedir. Bununla birlikte artan nüfus, sağlıksız göç, güvenlik endişeleri ve hepsinden önemlisi eğitim ve öğretimin yaşam partiğine olan etkilerini algılayış düzeyi üzerinden gelişen olumsuz tavır alışlar, bu konudaki sorunlar yumağının ipuçlarını oluşturmaktadır.

İnsan Hakları ve Yurttaşlık Eğitimi’nde Çağdaş Ders Araçları: ‘Yurttaş Olmak İçin’ ve ‘Ben İnsanım’ ” *Melike Türkan Bağlı - Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*

“Yurttaş Olmak İçin...” ve “Ben İnsanım”, insan hakları ve yurttaşlık eğitiminde kullanılmak üzere ve farklı disiplinlerden gelen aynı yazar grubu tarafından yazılmış iki kitaptır. İki kitap da, öğrenci kitabıyla birlikte, buna eşlik eden öğretmen kitaplarına sahiptirler. “Yurttaş Olmak İçin...” temel olarak ilköğretim 2. kademe öğrencileri (7. ve 8. sınıf) için, “Ben İnsanım” dizisi de ilköğretim 1. kademe öğrencileri (1 ila 6. sınıflar) hedeflenerek yazılmıştır. “Yurttaş Olmak İçin...”, temelde “Vatandaşlık Bilgisi ve İnsan Hakları Eğitimi” dersi, “Ben İnsanım” ise Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve Türkçe gibi derslerde müfredatın ilişkili konularında kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Kitaplar, öğrencileri insan hakları ve temel özgürlükler, bunların temelinde yatan kavramlar ve yurttaş olmanın gerekleri konusunda düşündürmek ve kendi görüşlerini geliştirmeye özendirmek için yazılmıştır. Kitapların taşıdığı bir başka özellik de, öğretmene sınıf içinde etkileşimsel yöntemleri uygulaması için yol göstermesi ve etkileşimsel yöntemlere ilişkin bilgi sağlamasıdır. Kitaplar, bu yöntemler aracılığıyla sınıf içinde demokratik değerlerin sadece sözle aktarıldığı değil, aynı zamanda yaşandığı ortamlar yaratmayı hedeflemektedir.

Bizim Gözümüzden Toplumsal Cinsiyet *Meltem Ceylan - Özel Darüşşafaka İlköğretim Okulu*

Aralarında Ecem Yılmaz, Berin Demira ve Elif Cüce’nin bulunduğu bir ekip, kız çocuklarının okullaşmaması ve bunun önündeki var olan engellerin çözülmesi amacıyla iki ay kadar önce bir çalışma yapmaya karar verdiler.

Tümü 6. sınıf öğrencisi olan bu öğrencilerimiz, çalışmalarına ilk olarak Derbent Mevkii'ndeki okulları ziyaret edip okula gidemeyen öğrencileri belirleyerek başladı. Amaç bu öğrencilerin akranlarına ulaşmaktı. Bu nedenle, Derbent Mevkii'nde yer alan iki okul ziyaret edildi. Her iki okulun müdürleriyle yapılan görüşmelerde öğrenciler, amaçlarıyla ilgili bilgi verdiler. Sonrasında 2., 3., 4. ve 5. sınıflara girdiler.

Buradaki amaç, öğrencilerin “eğitim” ve “kadınların eğitimi” konusunda tartışmalarını sağlamak, bu konudaki düşüncelerini öğrenmek, kız çocuklarının okula gidememesinin önündeki engelleri ve çevrelerinde okula gidemeyen öğrencileri belirlemeye çalışmaktır.

Doğal Sayılar

Meltem Ceylan - Özel Darüşşafaka İlköğretim Okulu

Matematiğin sadece sayılardan ve kurallardan oluşmadığını, deniz kaplumbağalarını korumaya çalışırken de, yaşadığımız güncel bir sorunu çözerken de matematiği kullanabildiğimizi öğrencilere yaşatma isteğinin ana hareket noktasını oluşturduğu uygulama, doğal sayılarla çarpma, karışık işlemler ve problemler konularını kapsamaktadır. 6. sınıf matematik programı bünyesinde uygulanan “Doğal Sayılar”la öğrencilerin matematik tarihi konusunda bilgilenmelerinin ve merak etmelerinin sağlanması, bir matematik konusunun farklı disiplinlerle çok yönlü ele alınabileceğinin görülmesi ve öğrencilerin problem çözme becerilerinin artırılması amaçlanmıştır.

Kesirler

Meltem Ceylan - Özel Darüşşafaka İlköğretim Okulu

6. sınıf matematik programında yer alan “Kesirler” ünitesine uygulanan çalışmada drama, soru-cevap, tümevarım gibi farklı eğitim-öğretim teknikleri kullanılmış, MEB bünyesinde verilen amaç ve hedeflerin yanı sıra kesirlerin günlük hayattaki kullanımlarının ve diğer disiplinlerle ilişkilerinin anlaşılması sağlanmıştır. Bu teknikler arasında, “Acaba kesirler konuşsa neler söylerlerdi?” temalı drama etkinliği, doğal sayılar kümesi varken neden kesirlere ihtiyaç duyduğumuz, günlük yaşamımızda kesirlerle nasıl ilişki kurduğumuz ve hangi meslek gruplarının kesirleri sıkça kullandığı üzerine konuşulması, öğrencilerin içinde kesirlerin olduğu hikaye /fıkra /beste/ şiir /drama vb. yazmaları ve sunmaları, müzik öğretmeni ile yapılan ortak bir çalışmada bembol ve diyaz, müzikteki vuruşlar, bardaklara yerleştirilen farklı miktarlardaki sıvılarla notaları bulma, bilgisayar laboratuvarına gidilerek interaktif web sitelerinden amaca uygun yararlanılması ve kesirlerle ilgili sıkça kullanacakları terimlerin İngilizce derslerinde verilmesi yer almaktadır.

İlköğretim Okullarında Teknoloji ve Tasarım Dersi

Musa Özen - TTKB Eğitim-Öğretim ve Program Dairesi

TTKB Eğitim-Öğretim ve Program Dairesi tarafından İlköğretim Okulu 6 - 8. sınıflar için geliştirilen ve 2006 - 2007 öğretim yılında okutulacak olan Teknoloji ve Tasarım Dersi Öğretim Programı'nın tanıtımı yapılacaktır. Teknoloji ve Tasarım Dersinin İlköğretim okullarındaki gerekliliği ve programın geliştirilme süreçleri anlatılacak ve Teknoloji ve Tasarım kavramları, Programın genel amaçları, vizyonu, yapısı, özellikleri ile öğretmen ve veli beklentilerinin neler olduğu ile ilgili sorular cevaplandırılacaktır

Eğitim Haritaları: Diyarbakır ve Şanlıurfa örneği

Necip Özkan - Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü

T.C. Hükümeti-Unicef İşbirliği Programı 2001-2005 Ana Uygulama Planı “Çocuk Dostu Öğrenme Ortamları Projesi” kapsamında Diyarbakır ve Şanlıurfa illerine ait “Eğitim Haritaları” hazırlanmıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanılarak hazırlanan eğitim haritaları; eğitim-öğretim sayısal verilerinin mekansal değişikliklerini ve dağılımlarını izleyebilmekte, kurumsal, bölgesel ve okul bazında göstergeler oluşturulabilmekte, sorgulamalar yapılabilmektedir. Program, gerekli veri girişi yapıldığı takdirde bağımsız olarak çalışabildiği gibi, mevcut sisteme yapılacak bazı bağlantılarla "online" olarak da işlev görebilecek özelliktedir.

Müze Ortamında Yaşantılara Dayalı Öğrenmenin Öğrenci Tutum ve Davranışlarına Etkisi
Nurhan Öktem - Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Okulları Özel İlköğretim Okulu

Bu araştırmanın amacı, sınıf dışı eğitim ortamlarından biri olan müze ortamında, Hitit Uygarlığı'nı inceleyerek, yaşantılara dayalı öğrenmenin öğrenciye hangi tutum ve davranışları kazandırdığını belirlemektir. Araştırma 4. ve 5. sınıflardan toplam 115 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada uygulama sırasında asıl olarak drama yöntemine yer verilmiştir. Araştırmada, ön test-son test, öz değerlendirme formu vb... formlar ve çalışma kâğıtları kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular, öğrencilerin hem zihinsel, hem de ilgi, istek, tutum, merak vb. özellikler açısından duyuşsal olarak zenginleştiklerini göstermiştir. Araştırmanın, sosyal bilimler alanındaki okul uygulamalarına örnek olabileceği düşünülmüştür.

Fen Bilgisi Dersinde Basit Malzemelerle Ders Materyali Geliştirme
Remziye Olmaç - Şehit Namık Tümer İlköğretim Okulu

Çalışmanın amacı, uygulamaların yaparak, yaşayarak öğrenilmesi; öğrenciler arasında paylaşım duygularının geliştirilmesi; öğrenciler tarafından basit araç gereçlerin geliştirilmesidir.

Yapılacak çalışma açıklandıktan sonra öğrencilere zaman verilir. Bir sonraki derste öğrenciler çalışmalarını sergilerler. Çalışma konunun eksik kalak kısımlarının öğretmen tarafından tamamlanması ile sonuçlanır.

Toplu Eğitimde Bir Beyin Fırtınası Uygulama Örneği
Süleyman Göksoy - Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İlköğretim Müfettişi

Çalışmanın amacı yeni ve çeşitli görüşlerin ortaya atılması ve çok değişik sayıda değişik çözümlerin kısa zamanda ortaya çıkarılması; düşünce, görüş üretme ve sergileme ortamı yaratılması ve bilinen görüşlerin dışında daha değişik ve çok çeşitli düşünceleri üretme süreci olan beyin fırtınasının eğitime uyarlanmasıdır. Uyarlama sürecinde sadece kuramsal bilgiler sunmaktan ziyade, kuramsal bilgileri de gözardı etmeden basit örnek uygulamalar ile beyin fırtınasının en basit şekli ile somutlaştırılması hedeflenmektedir.

Beyin fırtınasının eğitimsel uygulaması içerisinde iletişim, işbirliği, kolektif düşünme ve ortak akli harekete geçirerek sinerji yaratma, hoşgörü, yardımlaşma, takım ruhunu geliştirme, zamanı etkili ve verimli kullanma ve zaman yönetimi, yeniliğe ve değişime açık olma, örnek eğitimsel mekan oluşturma gibi alanlarda eğitimsel mesajlar verilmeye çalışılmaktadır.

Oyun ve Matematik
Türkey Tol - Gözcübaba Lisesi

Öğrencilerin matematik dersine ilgisizliğinin, önyargılarının ve korkularının en basit konuları anlamalarına engel olmasında yola çıkarak ve "Çocuk, oyunla hayatı öğrenir" fikrinden hareketle, matematik derslerinde kavramların oyun aracılığı ile aktarıldığı bu çalışmada, özgüven kazanmaları, topluluk önünde konuşmaları ve kendilerini ifade etmeleri için Tabu, 7. sınıflarda koordinat eksenini anlatabilmek için "Amiral Battı" ve uzay savaş oyunu öğrencilere öğretilmiş ve oynatılmış, kesişim,

birleşim fark kavramları için renkli kartonlarla çalışma yaptırılmıştır. Okulda matematik odası oluşturulması, "Amiral Battı" turnuvası, satranç standı gibi etkinlik ve uygulamalarla sınıf içi uygulamalar desteklenmiş, tüm bu çalışmaların hem öğrenciler hem de okuldaki diğer öğretmenler üzerinde olumlu etkisi gözlenmiştir.

Klasik Müzikle Örnek Ders Etkinliği

Visal Akgül - Şehit Namık Tümer İlköğretim Okulu

Çalışmanın amacı derslerde okuma, dinleme ve çalışma zamanlarında klasik müziğin öğrenciler üzerindeki etkisini gözlemektir. Konu öğretmen tarafından anlatılırken fonda klasik müzik dinletisi yapılması esnasında öğrencilerin motivasyonu; öğrenciler bir metni okurken klasik müzik dinletisi yapılması esnasında öğrencilerin motivasyonun; öğretmen ya da öğrenci tarafından bir etkinliğin anlatımı sırasında klasik müzik dinletisi yapılması esnasında öğrencilerin motivasyonu incelenmektedir.